

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Anexa 2.

FIȘA DISCIPLINEI*

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu
Facultatea	Teologie
Departament	Teologie Pastorală
Domeniul de studiu	Teologie
Ciclul de studii	2018-2020
Specializarea	

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Națiuni și Biserici în Balcani în epoca medievală			
Codul cursului	Tipul cursului	An de studiu	Semestrul	Număr de credite
38.01.S.04.I.211	M	2	2	5
Tipul de evaluare	Categoriza formativă a disciplinei (DF=fundamentală.; DD=domeniu; DS=specialitate; DC=complementară)			
Examen	E			
Titular activități curs	Pr prof dr. Chifar Nicolae			
Titular activități seminar / laborator/ proiect	Pr. Prof Chifar Nicolae			

3. Timpul total estimat

Extinderea disciplinei în planul de învățământ – număr de ore pe săptămână				
Curs	Seminar	Laborator	Proiect	Total
1	1			2
Extinderea disciplinei în planul de învățământ – Total ore din planul de învățământ				
Curs	Seminar	Laborator	Proiect	Total (NOAD _{sem})
14	14			28

Distribuția fondului de timp pentru studiu individual		Nr.ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe		50
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren		30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri		10
Tutoriat:		
Examinări:		7
Total ore alocate studiului individual (NOSI _{sem})		97
Total ore pe semestru (NOAD _{sem} + NOSI _{sem})		125

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	TP 101; TP 102; TP 103; TP 304
4.2. de competențe	Nu este cazul

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

1. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<i>Videoproiector, laptop, flipchart</i>
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	<i>Sală dotată cu tablă</i>

2. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C4. Cunoașterea și utilizarea noțiunilor și terminologiei consacrate Istoriei bisericești universale; C4.1 cunoaște și înțelege fluxul Istoriei bisericești universale din perspectiva spațiului balcanic; C4.2 cunoaște cele mai importante momente ale Istoriei bisericești universale privind Bisericele sârbă și bulgară; C4.3 cunoaște istoria Bisericii pe problematica studiată așa cum este relatată în izvoarele istorice din această perioadă; C4.4 cunoaște analiza unor documente canonic-doctrinare emise de sinoadele ecumenice și sinoade locale etc.; C4.5 explică evoluția canonic-administrativă a Bisericii în această zonă geografică; C4.6 aplică lecțiile istorice învățate realităților istorice și interconfesionale actuale.
Competențe transversale	Realizarea unei înțelegeri holistice a evoluției istorice a Bisericii de la conturarea ariei jurisdicționale a Romei și Constantinopolului până la independența politică și religioasă în Balcani, realizând conexiuni cu alte discipline teologice, precum Bizantinologia, Dogmatică, Dreptul Canonic, Istoria Universală etc.

3. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul urmărește evoluția istorică a relațiilor dintre Roma și Constantinopol privind problema balcanică de la schisma de la 1054 și până la căderea Constantinopolului sub turci (1453);
7.2 Obiectivele specifice	-Cercetează istoriografia pentru această perioadă și pune accent pe dezvoltarea doctrinară și canonic-administrativă în răsărit și apus.

8. Conținuturi

Curs		Nr. ore
Curs 1	Iliricul, spațiu geopolitic și strategic	1
Curs 2	Migrația slavilor la sud de Dunare și relațiile cu Imperiul bizantin	1

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Curs 3	Încreștinarea sârbilor și bulgarilor	1
Curs 4	Conturarea jurisdicțională în zonă. Constantinopolul, Roma Nouă și problema slavă	1
Curs 5	Politica imperială bizantină în Balcani și reacția Romei	1
Curs 6	Instabilitatea politică a țărilor bulgari și menținerea tensiunilor privind jurisdicția bisericească	1
Curs 7	Desființarea primului țarat bulgar și politica bizantină în zonă	1
Curs 8	Înființarea statului Asăneștilor și autocefalia bisericească	1
Curs 9	Cruciada a IV-a. Latinii, bulgarii și bizantinii	1
Curs 10	Înființarea regatului sârbilor și autocefalia bisericească	1
Curs 11	Țaratul sârb sub Ștefan Dușan	1
Curs 12	Ctitorii medievale mănăstirești la sârbi și bulgari	1
Curs 13	Bulgarii și sârbii în istoriografia răsăriteană și apuseană	1
Curs 14	Creștinătatea balcanică și ofensiva otomană până la căderea Constantinopolului sub turci (1453)	1
Total ore curs:		14
Seminar/Laborator		
Sem 1	Ce se înțelege prin Balcani?	1
Sem 2	Populațiile ilire și romanitatea lor	1
Sem 3	Migrația slavă și apoi bulgară	1
Sem 4	Creștinătatea balcanică între Roma și Constantinopol	1
Sem 5	Florilegiu istoriografic. Studiul documentelor	1
Sem 6	Literatura teologică în spațiul balcanic	1
Sem 7	Împărați bizantini și politica lor în Balcani	1
Sem 8	Biserica Romei și țarul Ioniță Caloian	1
Sem 9	Ioniță Caloian și împăratul latin de Constantinopol	1
Sem 10	Receptarea/recunoașterea autocefaliei bisericești bulgare și sârbe de către Patriarhia Ecumenică	1
Sem 11	Țarul Ioan Asan al II-lea și bizantinii	1
Sem 12	Țarul Ștefan Dușan și Muntele Athos	1
Sem 13	Monahismul slav sud-dunărean în secolele XI-XV	1
Sem 14	Târnovo, Ohrida și Peci	1
Total ore seminar/laborator		14
Metode de predare		

Bibliografie

Referințe bibliografice recomandate	B. Jelavich, <i>Istoria Balcanilor</i> , trad. de M.E. Avădanei, vol. I-II, Iași, 2000;
	F. Dvornik, <i>Slavii în istoria și civilizația europeană</i> , trad. de D. Stanciu, București 2001;
Referințe bibliografice suplimentare	A.-E.N. Tachiaos, <i>Sfiiții Chiril și Metodie și culturalizarea slavilor</i> , trad. de C. Făgețan, București, 2002; C. Ștefan, <i>Misiunea creștină în Apus și Răsărit (secolele V-X)</i> , Cluj-Napoca, 2002.
	M. Șesan, <i>Problema Iliricului bisericesc</i> în: „Mitropolia Ardealului” nr.11-12/1959, p. 863-884;
	Idem, <i>Iliricul între Roma și Bizanț</i> , în: „Mitropolia Ardealului” nr. 3-4/1960, p. 202-224;
	Al. Madgearu, <i>Asăneștii. Istoria politico-militară a statului dinastiei Asan (1185-1280)</i> , Târgoviște, 2014;
	Nicolae Chifăr, <i>Icoană, iconologie, iconomahie</i> , Ed. Basilica, București, 2018;
	Idem, <i>Statul vlaho-bulgar al Asăneștilor între Bizanț și Roma până la moartea lui Ioniță Caloian (1207)</i> , în vol. "Teologia Ortodoxă în dialog – evocări, analize, perspective", volum dedicate părintelui profesor doctor Viorel Ioniță la împlinirea vârstei de 70 de ani, coord. D. Benga/C. Pătuleanu, Ed. Universității din București, București, 2016, p. 389-410;
	Idem, <i>Sârbii și Imperiul bizantin în timpul țarului Ștefan Dușan</i> , în vol. „File de istorie. Prețuire și recunoștință Pr. Prof. Dr. Mircea Păcurariu”, Ed. Presa Universitară Clujeană/ Andreiana Sibiu, 2012, p. 156-173;

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Se realizează prin contacte periodice cu acesteia în vederea analizei problemei.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Ponderea în nota finală	Obs.**
Curs	<i>Evaluare finală</i>	<i>Evaluare frontală/orală pe baza unui subiect extras de student</i>	50%	CPE
Seminar	<i>Verificare pe parcurs</i>	-	-	CPE
	<i>- Activitate la seminar</i>	<i>Elaborarea unei lucrări caracteristice cercetării și redactării științifice</i>	40%	

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

		<i>Implicare în dezbateri</i>	10%	
Standard minim de performanță				
Cunoaște și aplică corect metodele misionare ale Bisericii Ortodoxe.				

(*) Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu dizabilități, în funcție de tipul și gradul acestora.

(**) CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen;
CEF - condiționează evaluarea finală;

Data completării: 24.09. 20 20

Data avizării în Departament: 5 10.20 20

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
Titular disciplină	Pr. Prof. Dr. Nicolae CHIFĂR	
Director de departament	Prof. Dr. Paul Brusanowski	

